

Απώτερες αιτίες θανάτου ληπτών ηπατικού μοσχεύματος: αναδρομική ανάλυση παρατήρησης και συσχέτισης με συννοσηρότητες

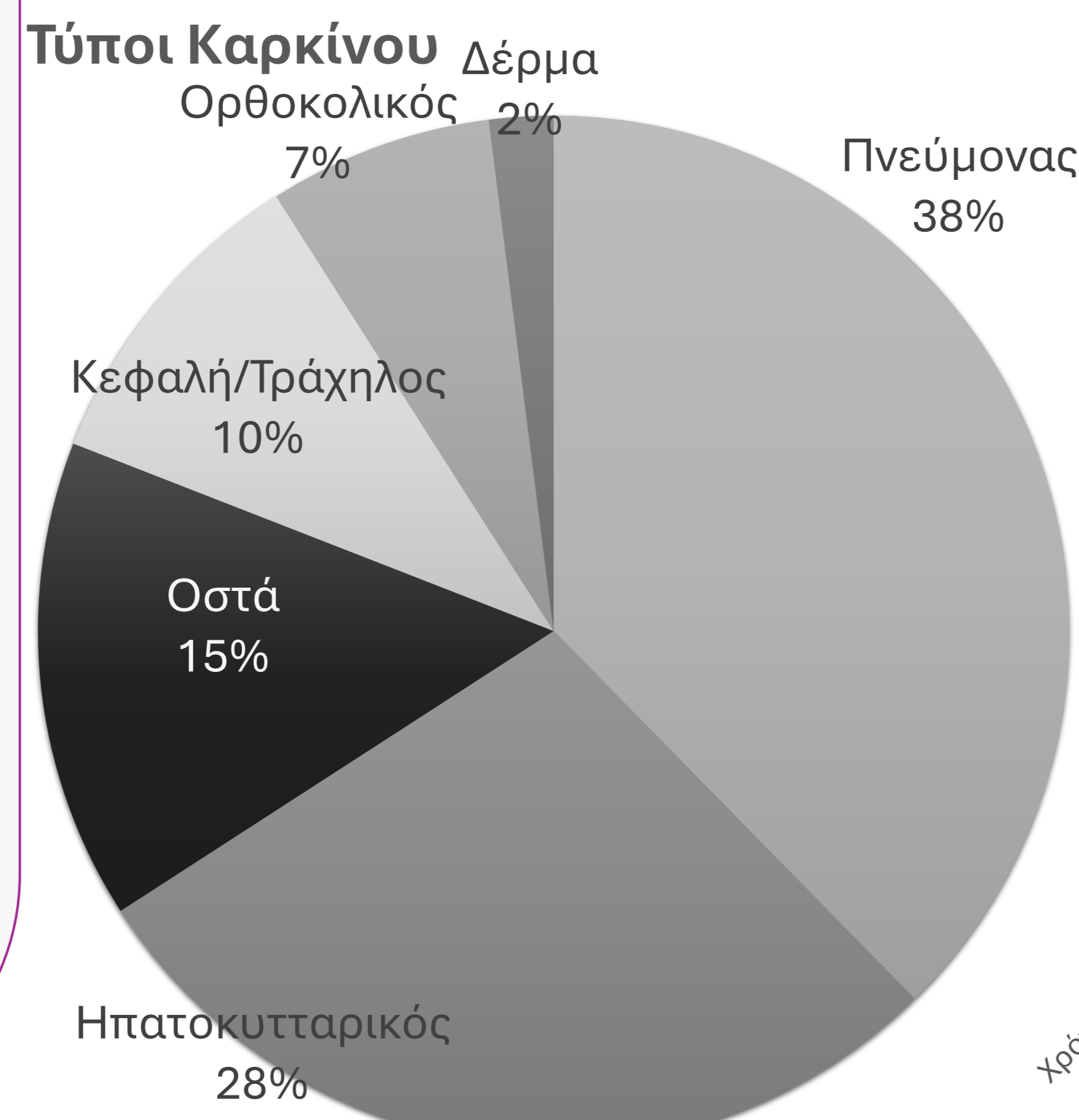
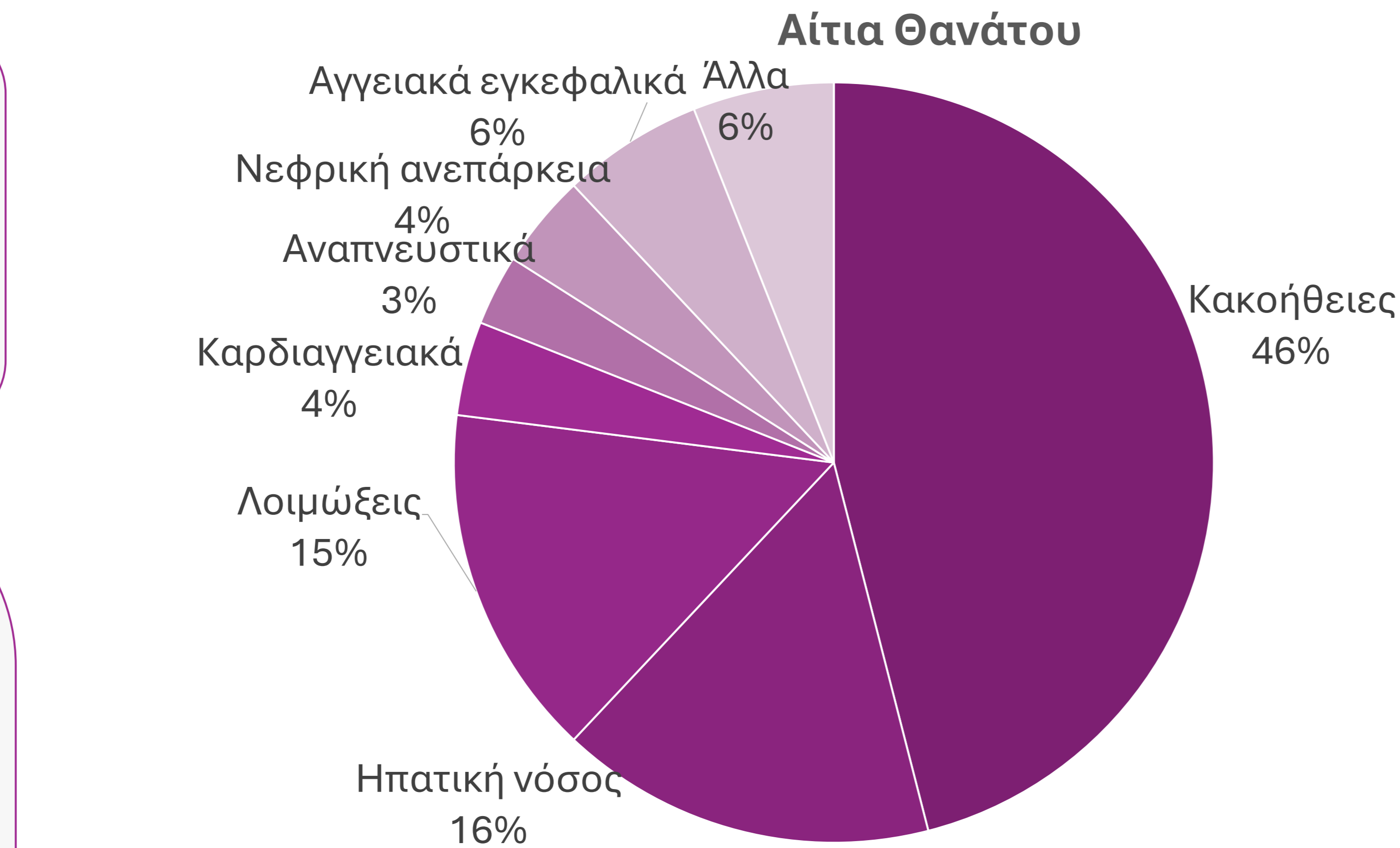
Σπάχο Μ.¹, Ρουσοπούλου Σ.¹, Οικονόμου Θ.¹, Αγοραστού Π.¹, Κοφινάς Α.², Καρακάση Κ.², Κατσάνος Γ.², Αντωνιάδης Ν.², Γιουλεμέ Ο.³, Βασιλειάδης Θ.³, Ακριβιάδης Ε.¹, Γουλής Ι.¹, Τσουλφάς Γ.², Σινάκος Μ.¹
¹ Δ Παθολογική Κλινική, Ιπποκράτειο Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ² Χειρουργική Κλινική Μεταμοσχεύσεων, Ιπποκράτειο Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ³ Β Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Ιπποκράτειο Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Σκοπός

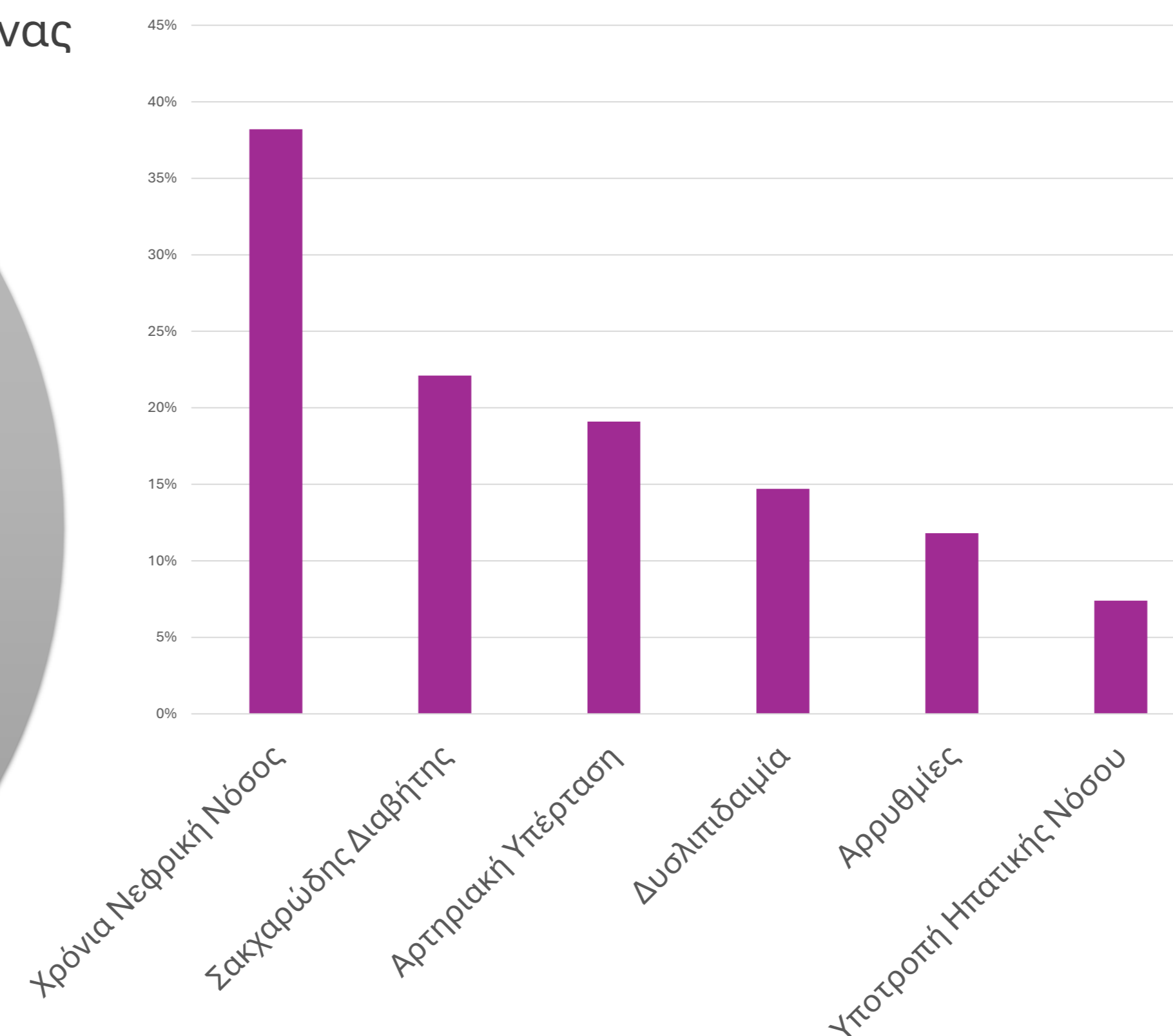
Η διερεύνηση των κυριότερων απώτερων αιτιών θανάτου μετά τη μεταμόσχευση ήπατος, καθώς και η συσχέτιση των συννοσηροτήτων με την επιβίωση των ασθενών.

Μέθοδοι

- Αναδρομική μελέτη παρατήρησης ασθενών που υποβλήθηκαν σε μεταμόσχευση ήπατος και παρακολουθούνται στα Εξωτερικά Ιατρεία Μεταμοσχεύσεων του ΓΝΘ Ιπποκράτειου.
- Ασθενείς με επιβίωση μετά τη μεταμόσχευση μεγαλύτερη του ενός έτους.
- Δημογραφικά και κλινικά δεδομένα, που αφορούσαν στην πρωτοπαθή νόσο, καθώς και στις συννοσηρότητες πριν και μετά τη μεταμόσχευση.
- Πραγματοποιήθηκε γραμμική παλινδρόμηση και McNemar test.
- Κύριο σημείο ενδιαφέροντος ήταν οι αιτίες θανάτου των ασθενών μετά τη μεταμόσχευση.

Συννοσηρότητες

Αποτελέσματα

- 65 ασθενείς (81,5% άνδρες, μέση ηλικία μεταμόσχευσης $51,2 \pm 13,3$ έτη, μέση ηλικία θανάτου $61,9 \pm 12$ έτη).
- Οι κυριότερες πρωτοπαθείς ηπατικές νόσοι ήταν ο ηπατοκυτταρικός καρκίνος (29,4%), η HBV κίρρωση (27,9%), η αλκοολική κίρρωση (27,9%) και η HCV κίρρωση (11,8%).
- Οι κύριες αιτίες θανάτου ήταν η ανάπτυξη κακοήθειας (45,6%), τα συμβάματα σχετιζόμενα με ηπατική νόσο (16,2%) και οι λοιμώξεις (15,4%).
- Οι συχνότερες συννοσηρότητες μετά τη μεταμόσχευση ήταν η χρόνια νεφρική νόσος (38,2%), ο σακχαρώδης διαβήτης (22,1%), η αρτηριακή υπέρταση (19,1%), η δυσλιπιδαιμία (14,7%) και η ανάπτυξη αρρυθμιών (11,8%), ενώ υποτροπή της πρωτοπαθούς ηπατικής νόσου συνέβη στο 7,6% των ασθενών.
- Η υποτροπή της πρωτοπαθούς ηπατικής νόσου μετά τη μεταμόσχευση συσχετίζεται με μειωμένο χρόνο επιβίωσης ($B = -9.27, p = 0.011$).

Συμπεράσματα

Βασική αιτία θανάτου μετά τη μεταμόσχευση ήπατος είναι η ανάπτυξη κακοήθειας. Η επιτήρηση των ληπτών ηπατικού μοσχεύματος, ώστε να ανιχνευθεί τυχόν κακοήθεια σε πρώιμο στάδιο αποτελεί βασικό πυλώνα της μακροπρόθεσμης παρακολούθησης, που θα συντελέσει και στη βελτίωση της επιβίωσης αυτών των ασθενών.